

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia ..... 2009 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć
rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju
obszarów wiejskich**

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. Nr 229, poz. 2273, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku nr 1 do rozporządzenia w części II:
  - a) w ust. 2 dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:
    - „3) wariant SO2b01 i SO2b02 – koszenie w terminie do dnia 31 lipca lub wypasanie w sezonie wegetacyjnym oraz usunięcie lub złożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie, niezwłocznie po ustaniu przyczyn uzasadniających nieprzestrzeganie tego wymogu;
    - 4) wariant SO2d01 i SO2d02 – utrzymywanie następującej minimalnej obsady drzew i krzewów:

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 42, poz. 386, Nr 148, poz. 1551 i Nr 162, poz. 1709, z 2005 r. Nr 10, poz. 64, z 2007 r. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008 r. Nr 237, poz. 1655.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 213, poz. 2160, z 2005 r. Nr 22, poz. 179 i Nr 131, poz. 1095, z 2006 r. Nr 75, poz. 521, z 2007 r. Nr 46, poz. 302 oraz z 2008 r. Nr 190, poz. 1160.

Gatunek drzewa lub krzewu	Rodzaj podkładki	Obsada minimalna (w szt./ha)
Brzoskwinia		400
Czereśnia		150
Dereń		300
Głóg		400
Grusza		150
Jabłoń	Silnie rosnące	125
	Słabo rosnące	400
Jarzab pospolity		500
Leszczyna		200
Morela		400
Orzech włoski		75
Śliwa		300
Wiśnia		400
Aronia		1800
Bez czarny		700

Borówka wysoka		1800
Borówka brusznica lub niska		40000
Jagoda kamczacka		1800
Jeżyna		3500
Maliny		6700
Porzeczki lub agrest		5000
Róża pomarszczona		1800
Róża dzika		600
Truskawka		25000
Winorośl		1800
Żurawina		40000

b) w ust. 3:

– w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) pierwszy pokos w terminie:

- od dnia 15 sierpnia – w przypadku łąk trzęślicowych,
- od dnia 1 lipca – w przypadku pozostałych łąk,
lecz nie później niż do dnia 31 października,”

– w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) pierwszy pokos w terminie:

- od dnia 15 sierpnia – w przypadku łąk trzęślicowych,
- od dnia 1 lipca – w przypadku pozostałych łąk,

lecz nie później niż do dnia 31 października,”

– w pkt 3 lit. e otrzymuje brzmienie:

„e) pierwszy pokos w terminie od dnia 1 lipca, lecz nie później niż do dnia 31 października,”;

2) w załączniku nr 1a do rozporządzenia część Wymagania w zakresie stosowania i przechowywania środków ochrony roślin otrzymuje brzmienie:

Wymagania w zakresie stosowania i przechowywania środków ochrony roślin
Można stosować wyłącznie środki ochrony roślin dopuszczone do obrotu zgodnie z przepisami o ochronie roślin lub zakwalifikowane (dopuszczone) do stosowania w rolnictwie ekologicznym oraz materiał siewny zawierający takie środki ochrony roślin.
Środki ochrony roślin należy stosować zgodnie z etykietą-instrukcją stosowania, ściśle z podanymi w niej zaleceniami, oraz w taki sposób, aby nie dopuścić do zagrożenia zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska.
Prowadzenie ewidencji zabiegów wykonywanych przy użyciu środków ochrony roślin.
Zabiegi chemicznej ochrony roślin powinny być wykonywane sprzętem sprawnym technicznie, przez osoby posiadające aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin.
Środki ochrony roślin na terenie otwartym stosuje się przy użyciu opryskiwaczy, jeżeli prędkość wiatru nie przekracza 3 m/s, a miejsce stosowania środka ochrony roślin jest oddalone o co najmniej 5 m od krawędzi jezdni dróg publicznych, z wyłączeniem dróg publicznych zaliczanych do kategorii dróg gminnych oraz powiatowych, i o co najmniej 20 m od pasiek, plantacji roślin zielarskich, rezerwatów przyrody, parków narodowych, stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową, wód powierzchniowych oraz od granicy wewnętrznego terenu ochrony strefy pośredniej ujęć wody.
Przestrzeganie właściwych okresów karencji i prewencji w związku ze stosowaniem środków ochrony roślin.

3) w załączniku nr 5 do rozporządzenia kolumny dotyczące pakietu S02 otrzymują brzmienie:

S02		Brak: 1) certyfikatu zgodności wymaganego przepisami o rolnictwie ekologicznym albo 2) dokumentu poświadczającego, że gospodarstwo rolne znajduje się w okresie przestawiania na produkcję rolniczą metodami ekologicznymi, albo 3) dokumentu poświadczającego, że gospodarstwo rolne jest objęte planem kontroli	100%
S02		Zmniejszenie powierzchni ostoi poniżej 3 % ich powierzchni	20%
S02		Nieprzewodzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o rolnictwie ekologicznym, skutkujące nieodpowiednim stanem uprawy, w szczególności zachwaszczeniem lub porażeniem roślin uprawnych przez szkodniki lub choroby	100%
	S02b01 i S02b02	Brak koszenia lub wypasania albo koszenie lub wypasanie w niewłaściwym terminie	40%
	S02b01 i S02b02	Niesunięcie lub niezłożenie w stogi ściętej biomasy w odpowiednim terminie	20%
	S02d01 i S02d02	Nieutrzymywanie minimalnej obsady drzew i krzewów	100%

4) w załączniku nr 5 do rozporządzenia kolumny dotyczące pakietu K01 otrzymują brzmienie:

	K01	Brak wsiewki	100%
		Pozostawienie w roku następnym w plonie głównym traw	100 %
		Pozostawienie w gospodarstwie mniej niż 33 % gruntów ornych pokrytych	50 %

		roślinnością w okresie zimowym	
		Wznowienie zabiegów kultywacyjnych przed dniem 1 marca	50 %
		Nieuzasadnione zastosowanie pestycydów lub zastosowanie ich bez użycia mazaczy	30 %
		Nieprzyoranie wsiewek	10 %
		Nieuzasadnione zastosowanie obornika lub zastosowanie innych nawozów	10 %
	K01b i K01c	Brak siewu do dnia 10 października	100 %
		Uprawa w roku następnym w plonie głównym na tej samej działce rolnej po międzyplonie tej samej rośliny lub rośliny tego samego rodzaju, lecz jarej odmiany	100 %
		Pozostawienie w gospodarstwie mniej niż 33 % gruntów ornych pokrytych roślinnością w okresie zimowym	50 %
		Wznowienie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca	50 %
		Nieuzasadnione zastosowanie obornika lub zastosowanie innych nawozów	10 %
		Nieprzyoranie międzyplonów	10 %

§ 2. 1. Producenci rolni w przypadku realizacji wariantu oznaczonego, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia wymienionego w § 1, kodem S02d01 lub S02d02, są obowiązani:

- 1) uzupełnić materiałem ekologicznym spełniającym wymagania dotyczące wysokości i grubości elitarnego i kwalifikowanego materiału szkółkarskiego, określone dla drzewek owocowych i krzewów owocowych w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania oraz jakości

materiału siewnego, obsadę drzew i krzewów do wysokości minimalnej obsady drzew i krzewów określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia w części II w ust. 2 pkt 4,

- 2) złożyć do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce złożenia wniosku o przyznanie pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich, na formularzu udostępnionym przez tę Agencję, oświadczenie o utrzymaniu minimalnej obsady drzew i krzewów, określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia w części II w ust. 2 pkt 4

- w terminie do dnia 15 listopada 2009 r.

2. W przypadku uzupełnienia obsady drzew i krzewów zgodnie z ust. 1 pkt 1 pomoc finansowa na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objęta planem rozwoju obszarów wiejskich nie podlega w 2009 r. zmniejszeniu z tytułu nieutrzymywania minimalnej obsady drzew i krzewów.

3. W przypadku niezłożenia w terminie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wzywa producenta rolnego do złożenia tego oświadczenia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.

4. W przypadku niezłożenia w terminie określonym w ust. 3 oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonuje zmniejszenia, o którym mowa w ust. 2.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest dokonanie zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809, z późn. zm.) ze względu na potrzebę ograniczenia możliwości niewłaściwego wydatkowania środków finansowych podczas realizacji pakietu S02 Rolnictwo ekologiczne.

Proponuje się wprowadzenie zmiany w załączniku nr 1 do rozporządzenia w części II w ust. 2 po pkt 2 poprzez dodanie pkt 3, określającego w przypadku realizacji wariantu Trwałe użytki zielone z certyfikatem zgodności i bez certyfikatu zgodności ostatecznego terminu koszenia łąk do dnia 31 lipca lub obowiązku wypasania podczas trwania sezonu wegetacyjnego. Biorąc pod uwagę cel rolnictwa ekologicznego, jakim jest uzyskanie plonu ekologicznego o parametrach najbardziej korzystnych ze względu na uzyskane wartości odżywcze, najlepszym jest termin zbioru do dnia 31 lipca. W przypadku występowania cennych siedlisk przyrodniczych najbardziej optymalnym terminem koszenia jest termin do dnia 31 października. Ścięta biomasa ma zostać usunięta lub złożona w stogi w terminie 2 tygodni po pokosie. W przypadku gdy zbiór pokosów będzie niemożliwy, np. ze względów atmosferycznych należy dokonać tej czynności niezwłocznie po ustaniu przyczyn uzasadniających nieprzestrzeganie tego wymogu. Proponuje się wprowadzenie sankcji za brak koszenia lub wypasania, lub wykonanie zabiegu koszenia lub wypasanie w niewłaściwym terminie w wysokości 40% zmniejszenia płatności rolnośrodowiskowej oraz za nieusunięcie lub niezłożenie w stogi ściętej biomasy w odpowiednim terminie z wysokością zmniejszenia 20% płatności rolnośrodowiskowej.

Ponadto w odniesieniu do wariantu SO2d01 i wariantu SO2d02 proponuje się wprowadzić zadanie polegające na utrzymywaniu minimalnej obsady drzew i krzewów na gruntach objętych realizacją tych wariantów. Warianty te są skierowane do producentów rolnych prowadzących sady zgodnie z metodami rolnictwa ekologicznego. Doświadczenie zdobyte w trakcie wdrażania tych wariantów wskazuje jednakże, że często o pomoc występują producenci rolni, którzy faktycznie nie prowadzą takich sadów, gdyż uznają za sad luźne skupiska drzew lub krzewów, a nawet dopiero co posadzone sadzonki niespełniające minimalnych wymagań dla

materiału szkółkarskiego w zakresie jego wysokości i grubości. Ponadto takie działanie prowadzi do nieefektywnego wykorzystania gruntów rolnych. Wobec tego trudno uznać takie działanie za działalność rolniczą. Jednakże obowiązujące rozporządzenie nie określa minimalnych wymagań, na podstawie których można stwierdzić, że określone skupisko drzew lub krzewów nie jest sadem. Z tego względu uzasadnionym jest wprowadzenie w ramach powyższych wariantów odpowiednich wymagań, przynajmniej w zakresie minimalnej obsady drzew i krzewów na hektar gruntu rolnego. Określając w projektowanym rozporządzeniu minimalną obsadę drzew i krzewów wzięto pod uwagę dane uzyskane z Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Skierniewicach. Konsekwencją wprowadzenia projektowanych rozwiązań jest propozycja określenia tzw. sankcji za nieprzestrzeganie wymogu dotyczącego minimalnej obsady. Ze względu na zasadnicze znaczenie tego wymogu proponuje się, aby w przypadku jego nieprzestrzegania płatność rolnośrodowiskowa była zmniejszana o 100% w roku, w którym stwierdzono takie uchybienie. Biorąc jednakże pod uwagę, że dostosowanie upraw sadowniczych do wprowadzanych w projektowanym rozporządzeniu regulacji wymaga czasu proponuje się w § 2 projektowanego rozporządzenia określić, że producenci rolni są obowiązani do uzupełnienia obsady drzew i krzewów do wysokości minimalnej obsady drzew i krzewów do dnia 15 listopada 2009 r., a więc w zasadzie do końca sezonu wegetacyjnego w 2009 r., czyli pozostawienie im odpowiedniego czasu na dostosowanie.

Każdy z warunków przyznania pomocy finansowej z udziałem środków wspólnotowych powinien być sprawdzony przez organ przyznający pomoc. Zatem również utrzymywanie minimalnej obsady drzew i krzewów powinno być sprawdzane (kontrolowane) zgodnie z przepisami wspólnotowymi w toku postępowania w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej. Biorąc pod uwagę, że w 2009 r. producenci rolni będą mogli uzupełnić obsadę drzew i krzewów przez cały sezon wegetacyjny w wielu przypadkach kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w momencie wydawania decyzji w sprawie przyznania płatności rolnośrodowiskowej, w której dokonuje się ewentualnych zmniejszeń tej płatności, nie będzie miał wiedzy czy ta obsada została uzupełniona. Aby zatem nie narazić się na zarzut, że nie wszystkie warunki zostały sprawdzone w toku przyznawania pomocy proponuje się, aby producenci rolni realizujący wariant SO2d01 lub wariant SO2d02 złożyli w terminie do dnia 15 listopada 2009 r.

oświadczenie, w którym potwierdzą, że utrzymują minimalną obsadę drzew i krzewów. W przypadku braku obowiązku składania oświadczeń o prawidłowej obsadzie lub uzupełnieniu obsady, do kontroli na miejscu będą musieli być wytypowani wszyscy beneficjenci, którzy deklarują drzewa i krzewy, co do których określona jest minimalna obsada. Spowoduje to znaczny wzrost poziomu kontrolowanych beneficjentów, przekraczający 5,5%, a więc minimalny poziom kontroli na miejscu wymagany przez przepisy wspólnotowe, oraz wzrost kosztów funkcjonowania Agencji. Nie wykonanie tych kontroli może być podstawą zarzutów Komisji Europejskiej, że w toku przyznawania pomocy nie zweryfikowano nowego wymagania oraz nie przestrzegano przepisów art. 67 i art. 68 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004. Proponowany termin na złożenie oświadczeń przez producentów rolnych (15 listopada 2009 r.) wynika z faktu, że do dnia 30 listopada kierownik biura powiatowego Agencji obowiązany jest wydać decyzje administracyjne w sprawie udzielenia płatności rolnośrodowiskowej.

W przypadku niektórych pakietów i wariantów proponuje się wprowadzenie w ramach wykonywanych zadań końcowego terminu koszenia. Proponowana regulacja wynika z doświadczeń ubiegłych lat i ma na celu usprawnienie weryfikacji wypełniania zobowiązań rolnośrodowiskowych w zakresie obowiązku wykaszania. Obecne zapisy nie definiują końcowego terminu koszenia, co w praktyce przekłada się na niewypełnianie tego obowiązku. Proponuje się wprowadzenie terminu 31 października w przypadku pakietu P01 Utrzymanie łąk ekstensywnych oraz terminu 31 lipca w przypadku wariantu S02b01 oraz S02b2 Rolnictwo ekologiczne Trwałe użytki zielone. Wcześniejszy końcowy termin pokosu w wariantach łąkowych pakietu rolnictwo ekologiczne (S02) wynika z potrzeby uzyskiwania plonu o odpowiedniej wartości paszowej.

Proponuje się wprowadzenie zmniejszenia płatności o 100% w przypadku stwierdzenia braku wsiewki w wariantcie K01a. Poza tym wprowadza się zmianę w tabeli zmniejszeń płatności w wariantcie K01b Międzyplon ozimy i K01c Międzyplon ścierniskowy w miejsce dotychczas obowiązującego zapisu, dotyczącego siewu po dniu 30 września z wysokością zmniejszenia 20% na brak siewu międzyplonu do dnia 10 października z wysokością zmniejszenia płatności o 100%. Zmiana podyktowana jest koniecznością wprowadzenia granicznego terminu siewu z opóźnieniem do 10 dni po 30 września; zasiew po tym terminie byłby traktowany jako brak zasiewu i dlatego proponuje się zmieszenie płatności w wysokości 100%.

Proponuje się również modyfikację zasad zwykłej dobrej praktyki rolniczej określonych w załączniku nr 1a do rozporządzenia w zakresie stosowania i przechowywania środków ochrony roślin, w celu dostosowania tych zasad do przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.). W szczególności, zgodnie z tą ustawą:

- 1) obowiązek stosowania środków ochrony roślin za pomocą sprzętu sprawnego technicznie dotyczy wszystkich rodzajów opryskiwaczy, również opryskiwaczy ręcznych (zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy);
- 2) obowiązek ukończenia szkolenia dla osób wykonujących zabiegi przy użyciu środków ochrony roślin dotyczy wszystkich rodzajów takich środków (zgodnie z art. 74 ustawy), natomiast obowiązujące zasady zwykłej dobrej praktyki rolniczej wskazują jedynie na obowiązek ukończenia szkolenia przez osoby wykonujące zabiegi środkami toksycznymi i bardzo toksycznymi dla zdrowia człowieka;
- 3) zakaz stosowania środków ochrony roślin przy prędkości wiatru wynoszącej ponad 3 m/s dotyczy jedynie opryskiwaczy ciągnikowych i samobieżnych ciągnikowych lub sadowniczych (zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy), natomiast obowiązujące zasady zwykłej dobrej praktyki rolniczej odnoszą taki zakaz do wszystkich zabiegów środkami ochrony roślin;
- 4) zakaz stosowania środków ochrony roślin w odległości mniejszej niż 20 m od budynków mieszkalnych, zabudowań inwentarskich lub ogrodów działkowych nie obowiązuje, dlatego proponuje się usunięcie zasad zwykłej dobrej praktyki rolniczej odnoszących się do takiego zakazu.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) niniejszy projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w planie prac legislacyjnych Rady Ministrów na I półroczu 2009 r. W toku dotychczasowych prac nad projektowanym rozporządzeniem żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania tym projektem w trybie powyższej ustawy.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r.

w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia ze względu na termin rozpoczęcia kolejnego roku realizacji programu rolnośrodowiskowego od 1 marca 2009 r. Biorąc pod uwagę, że zapewniono w § 2 projektowanego rozporządzenia możliwość dostosowania się przez producentów rolnych do nowych regulacji do dnia 15 listopada 2009 r., zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie wejściu w życie projektowanego rozporządzenia z dniem ogłoszenia. Ponadto mając na względzie dotychczasowe doświadczenia dotyczące prób nieuzasadnionego ubiegania się o płatność rolnośrodowiskową w ramach wariantu SO2d01 i wariantu SO2d02, narażające Rzeczpospolitą Polskę na zarzuty nienależytego wydatkowania środków wspólnotowych, ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Ocena skutków regulacji:

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny

Projektowana regulacja dotyczy producentów rolnych oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa liczba producentów rolnych objętych pomocą finansową z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt w ramach pakietu S02 Rolnictwo ekologiczne warianty S02d01 i S02d02 dotyczące upraw sadowniczych może wynosić maksymalnie ok. 4200 według stanu na dzień 14 stycznia 2009 r.

2. Wpływ projektowanej regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa.

3. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Dopłaty do upraw sadowniczych w ok. 90% wartości są rekompensatą utraconych dochodów z tytułu uzyskania plonu metodami ekologicznymi w stosunku do plonu uzyskanego metodami konwencjonalnymi. Znacząca większość upraw sadowniczych, znajdujących się w programie rolnośrodowiskowym nie znajduje się jeszcze w wieku owocowania a kalkulacje przy określaniu stawki płatności w 90% uwzględniały koszty ponoszone z racji utraconego dochodu produkcji ekologicznej. Z tego wynika, że nie byłoby zagrożenia dla dochodów gospodarstw rolnych przy wprowadzeniu zróżnicowanej stawki płatności w zależności od wieku owocowania. Wprowadzenie tego zapisu w projektowanym rozporządzeniu zostało jednakże wycofane do czasu

przeprowadzenia w 2009 roku powtórnej rozszerzonej kalkulacji kosztów uprawy roślin sadowniczych.

Wprowadzenie zapisu uzależniającego płatność od posiadania minimalnej obsady drzew i krzewów owocowych również nie powinno wpłynąć na dochody gospodarstw rolnych, w których uprawy sadownicze prowadzone są w sposób zgodny z zasadami agrotechniki. Uzupełnianie wypadów w sadach powinno leżeć w interesie wnioskodawców i być naturalnym sposobem utrzymania sadu w celu otrzymywania właściwego plonu. Dodatkowo sezon wegetacyjny w 2009 roku jest w projektowanym rozporządzeniu traktowany jako przejściowy, jeśli chodzi o obowiązek posiadania minimalnej obsady drzew i krzewów owocowych. Oznacza to, że podczas trwania sezonu wegetacyjnego producent rolny powinien uzupełnić ilość nasadzeń do uzyskania minimalnej obsady bez ujemnych konsekwencji finansowych. Wprowadzenie minimalnych norm dotyczących obsady ma przeciwdziałać sytuacji, w których dochodziłoby do stwarzania warunków w celu uzyskania korzyści w sposób sprzeczny z celami programu rolnośrodowiskowego.

5. Sytuacja i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rozwój regionalny Polski.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na środowisko, biorąc pod uwagę możliwość zmian w tendencji przekształcania produkcji rolniczej z konwencjonalnej na ekologiczną.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia był skonsultowany z:

- 1) Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 2) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
- 4) Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP
- 5) Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 6) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”;
- 7) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;

- 8) Federacją Branżowych Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 9) Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 10) Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 11) Krajową Radą Izby Rolniczych;
- 12) Krajową Izbą Gospodarczą, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 13) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”;
- 14) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 15) Krajową Radą Spółdzielczą;
- 16) Związkiem Zawodowym Rolników „OJCZYŻNA”.

W wyniku konsultacji społecznych zostały zgłoszone uwagi m.in. przez Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Krajową Radę Izby Rolniczych i Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego.

Według Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Krajowej Rady Izby Rolniczych nie powinno się zmieniać zasad w trakcie trwania umowy.

Propozycja zmiany obowiązującego rozporządzenia w zakresie zróżnicowania stawki płatności rolnośrodowiskowej w zależności od tego czy drzewo osiągnęło wiek owocowania została wycofana. Pomimo tego należy zwrócić uwagę, że zróżnicowanie stawki płatności w zależności od wieku owocowania poszczególnych gatunków drzew owocowych powinna wynikać z kalkulacji płatności zamieszczonej w Planie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006. Mając na uwadze charakter płatności rolnośrodowiskowej, która stanowi m.in. rekompensatę utraconego dochodu, związanego ze zmniejszeniem plonu w związku z prowadzeniem produkcji metodami ekologicznymi, konieczne jest zróżnicowanie wysokości stawek płatności rolnośrodowiskowej w zależności od wieku owocowania drzew. Inna bowiem rekompensata powinna przysługiwać rolnikowi w przypadku gdy prowadzi produkcję rolną metodami ekologicznymi w sadzie owocującym, a inna w sadzie jeszcze nie owocującym. Biorąc powyższe pod uwagę zakłada się od 2010 r. zróżnicowanie stawki płatności rolnośrodowiskowej w zależności od tego czy drzewo osiągnęło wiek owocowania. W tym celu są obecnie prowadzone analizy, które umożliwią prawidłowe zróżnicowanie stawki płatności.

Wątpliwość dotycząca ustalenia minimalnej obsady drzew i krzewów owocowych wynika z konieczności określenia minimalnych standardów, wskazujących że na danej działce występuje dana uprawa sadownicza. Wielkości określające minimalną obsadę dla poszczególnych gatunków drzew i krzewów zostały przyjęte na podstawie wieloletnich badań i obserwacji prowadzonych przez Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa w Skierniewicach oraz dostępnej literatury naukowej w tym zakresie. Z tego względu uwaga Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego sugerująca zmianę minimalnej obsady drzew i krzewów owocowych nie została uwzględniona. Jednocześnie należy zaznaczyć, że w programie rolnośrodowiskowym nie są zawierane umowy o charakterze cywilno-prawnym. Producent rolny zobowiązuje się podpisując wniosek rolnośrodowiskowy do przestrzegania warunków uczestnictwa w programie rolnośrodowiskowym przez okres 5 lat od dnia rozpoczęcia jego realizacji. Płatność rolnośrodowiskowa jest natomiast udzielana corocznie na podstawie decyzji administracyjnej. W związku z powyższym uwaga nie została przyjęta.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Akceptował
Podsekretarz Stanu: